

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Využívání technologického materiálu k zabezpečení skládek nebezpečných odpadů aneb postřehy z praxe

Ing. Zuzana Havlová

E-mail: havlova@sfzp.cz

Mobil: 725 780 144

S-NO 2008-2012

- dohoda mezi MŽP ČR, ČIŽP a SFŽP ČR
- tým 2 pracovníků + inspektoři OI ČIŽP
- kontrola plnění povinností provozovatelů skládek nebezpečných odpadů daných zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a předpisů tento zákon provádějících, zejména vyhlášky MŽP č. 294/2005 Sb., za období roku 2006 až 2012

S-NO 2008-2012

Kontrolní činnost

- plnění evidenčních povinností oprávněných osob ve smyslu citovaných právních předpisů v odpad. hospodářství,
- nakládání s nebezpečnými odpady v rámci jejich ukládání na skládky
- skutečné množství ukládaných NO za jejichž uložení je dle §§ 45- 48 zákona o odpadech povinnost odvodu rizikové složky poplatku na účet SFZP.

3

S-NO 2008-2012

- V roce 2008 bylo dle evidence MŽP - 33 skládek NO
- skutečnost - 28 funkčních skládek NO v období let 2006 až 2008.
- V současné době se jedná již jen o 26 skládek NO
Všechny skládky byly ve spolupráci s inspektory příslušných OI ČIŽP prověřeny.

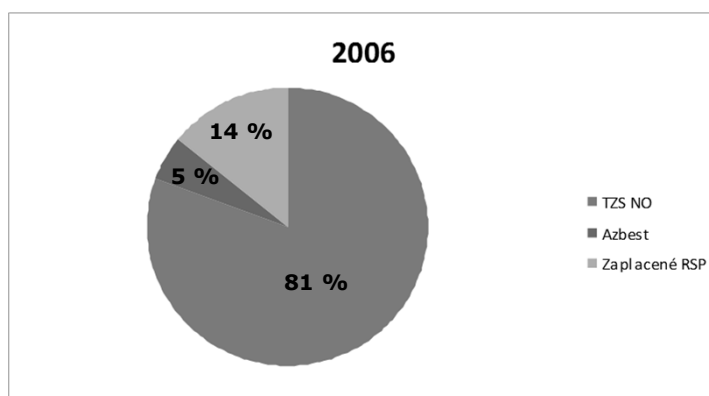
4

Obecná zjištění

- RSP za ukládání NO na skládku není odváděna ve výši odpovídající skutečnému množství ukládaným NO.
- Není dodržován zákonný termín odvodu RSP.
- Platby RSP jsou placeny v jeden den za více měsíců.
- Provozuje-li subjekt více skládek byl problém rozklíčovat platby RSP došlé na účet SFŽP.
- Nadlimitní využívání NO jako technologického zabezpečení skládky (TZS) a to až 99%.
- Využívání NO jako konstrukčních prvků skládek (cesty, hrázky..)

5

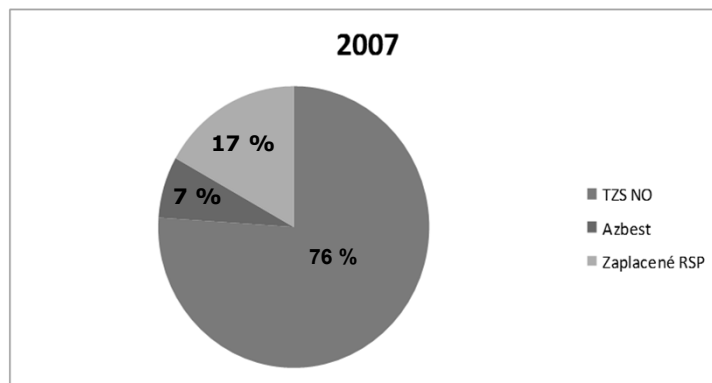
V roce 2006 bylo na skládky NO uloženo celkem
234 844, 23 t nebezpečných odpadů

zpoplatněno pouze 14%

6

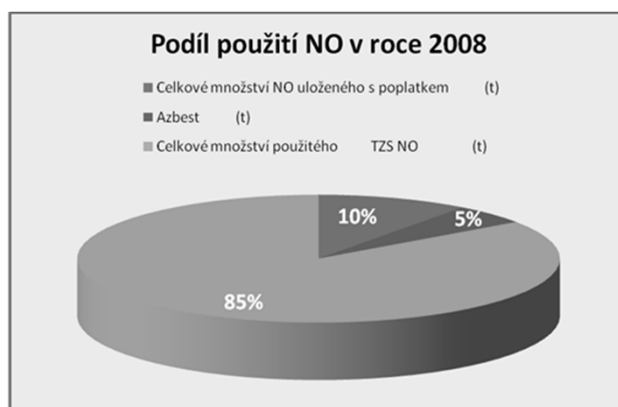
V roce 2007 bylo na skládky NO uloženo celkem 194 902,96 t NO

zpoplatněno 17%.

7

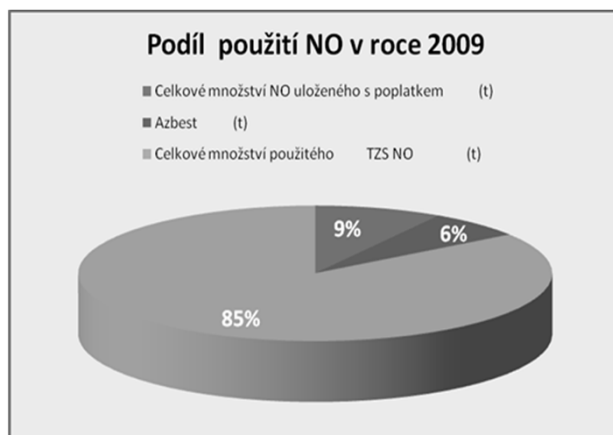
V roce 2008 bylo na kontrolované skládky NO uloženo celkem 139 865,8 t nebezpečných odpadů

Zpoplatněno pouze 10%

8

V roce 2009 bylo na kontrolované skládky NO uloženo celkem
85 182,92 t nebezpečných odpadů

Zpoplatněno pouze 9%

9

Obecná zjištění

- **Rozpory mezi průběžnou evidencí a ročním hlášením o produkci a nakládání s odpady v používání kódů nakládání XD1 a XN12, které jsou omlouvány administrativním pochybením. Důsledkem je ovšem to, že dochází k úniku finančních prostředků za platbu RSP.**

10

Srovnání kontrolních zjištění z kontrol v roce 2008 a 2010

2008	2010
Riziková složka poplatku za ukládání nebezpečných odpadů na skládku není odváděna ve výši odpovídající skutečně ukládaným nebezpečným odpadům.	Tento fakt přetrvává
Není dodržován zákonný termín odvodu RSP.	Po zavedení variabilního symbolu každé skládce je zákonný termín dodržován ve vyšší míře
Platby RSP jsou placeny v jeden den za více měsíců. Nesnadná identifikace subjektu a platby.	Po zavedení variabilního symbolu je identifikace platby jednoduchá, rychle kontrolovatelná
Nadlimitní využívání nebezpečných odpadů jako technologického zabezpečení skládky (TZS) a to až 99%.	Tento fakt přetrvává
Rozpory mezi průběžnou evidencí a ročním hlášením o produkci a nakládání s odpady v používání kódů nakládání XD1 a XN12, které jsou omlouvány administrativním pochybením. Důsledkem je ovšem to, že dochází k úniku finančních prostředků za platbu RSP.	Tento fakt přetrvává

11

„Využití NO jako TZS“

Rok	Celkové množství uložených odpadů (t)	Celkové množství odpadu kategorie O (t)	Celkové množství NO uloženého s poplatkem (t)	Azbest (t)	Celkové množství použitého TZS (t)	Celkové množství použitého TZSO (t)	Celkové množství použitého TZS NO (t)	Počet tun bez RSP na 1t s RSP
2006	484 690,660	148 718,450	11 772,519	5 032,300	250 043,890	118 063,090	131 980,800	11,210
2007	482 921,090	125 545,250	12 701,593	4 978,030	200 616,240	92 818,490	107 832,100	8,489
2008	560 276,843	416 181,405	14 259,129	7 130,570	195 087,449	76 611,337	118 476,112	8,308
2009	563 204,185	455 873,951	8 061,742	6 082,210	155 295,859	77 087,000	78 238,969	9,704

12

- **Kuriózní je zjištěný fakt, že na 1t nebezpečného odpadu uloženého na skládku s poplatkem za rizikovou složku bylo v roce 2009 u jednoho provozovatele skládky jako TZS použito 442,11 t nebezpečného odpadu, v roce 2011 dokonce 634 t.**

13

RSP za NO – příjmy SFŽP

- **Rok 2006 - 82 857 500,- Kč**
- **Rok 2007 - 108 486 240,- Kč**
- **Rok 2008 - 105 000 000,- Kč**
- **Rok 2009 - 74 500 000,- Kč**

14

- Dle vyhlášky č. 294/2005 Sb., § 6 odst. 3 lze použít jako TZS maximálně 25% objemu všech uložených odpadů v daném roce, které nepodléhají zpoplatnění rizikovou složkou poplatku.
- Absence oficiálního převodníku objemu vůči hmotnosti jednotlivých odpadů zapříčinila „lidovou tvořivost“ dle vlastní potřeby. Výsledná čísla jsou zkršlována koeficientem 1,14 - 2,4.

15

- Před účinností vyhl. 294/2005 Sb. bylo TZS dáno jednoznačně v hm. % . Z těchto důvodů jsme ve spolupráci s ČIŽP iniciovali změnu do návrhu nového právního předpisu týkajícího se odpadového hospodářství, tedy návrat k procentům hmotnostním.
- Lze tedy čistě hypoteticky konstatovat, že pokud by bylo možné využít jako TZS pouze 25% hmotnostních všech uložených nebezpečných odpadů, byl by příjem SFŽP za rok 2006 až 2011 vyšší o více než 2 miliardy korun.

16

- **Samostatným tématem jsou tzv. výrobky z odpadů, které jsou následně používány jako technologické zajištění skládek bez jakékoli platby, tedy základní či rizikové.**

17

Závěr

- **Kontrolou údajů evidovaných v SW EVI9 bylo zjištěno mnoho nesrovnalostí v množství odpadů uváděných evidentem a jeho partnery. Otázkou je relevantnost zadávaných údajů, které z nich jsou skutečné a které vznikly pouze nesprávným nebo dokonce chybějícím zadáním odevzdávaných údajů. Tato zjištění byla předána příslušným OI ČIŽP k dalšímu řešení. Zejména u drobných dodavatelů je z EVI zřejmé, že tito neohlašují ve svých ročních hlášeních produkci či nakládání s NO, zejména odpady s obsahem azbestu, které neohlašují vůbec.**

18

Závěr

- **Obecným kontrolním zjištěním je extrémní využívání NO jako TZS a to i k překrývání odpadů kategorie O. Absolutní prim vede skládka OKD Rekultivace,a.s, kde NO je využíván téměř stoprocentně jako TZS.**
- **NO jsou využívány průměrně ze 78 % jako TZS a to i k překryvu ostatních odpadů, čímž dochází ke značnému odlivu finančních prostředků za rizikovou složku poplatku, která má být ve smyslu § 45-48 zákona o odpadech odvedena na účet SFŽP.**
- **Z hlediska úhrady RSP se dá říci, že nejsou placeny vždy ve správné výši a včas.**

19

Závěr

- **Obecným kontrolním zjištěním je extrémní využívání NO jako TZS a to i k překrývání odpadů kategorie O. Absolutní prim vede skládka OKD Rekultivace,a.s, kde NO je využíván téměř stoprocentně jako TZS.**
- **NO jsou využívány průměrně ze 78 % jako TZS a to i k překryvu ostatních odpadů, čímž dochází ke značnému odlivu finančních prostředků za rizikovou složku poplatku, která má být ve smyslu § 45-48 zákona o odpadech odvedena na účet SFŽP.**
- **Z hlediska úhrady RSP se dá říci, že nejsou placeny vždy ve správné výši a včas.**

20

Závěr

- Kontrolou údajů evidovaných v SW EVI9 bylo zjištěno mnoho nesrovnalostí v množství odpadů uváděných evidentem a jeho partnery. Otázkou je relevantnost zadávaných údajů, které z nich jsou skutečné a které vznikly pouze nesprávným nebo dokonce chybějícím zadáním odevzdaných údajů. Tato zjištění byla předána příslušným OI ČIŽP k dalšímu řešení. Zejména u drobných dodavatelů je z EVI zřejmé, že tito neohlašují ve svých ročních hlášeních produkci či nakládání s NO, zejména odpady s obsahem azbestu, které neohlašují vůbec.

21

Závěr

- Skutečností je, že dle vyhl. č. 294/2005 Sb., § 6 odst. 3 je možno použít jako TZS pouze 25 % objemu všech odpadů uložených na skládce za kalendářní rok, v rozhodnutích KÚ dle § 14 odst. 1 zákona o odpadech mohl být tento procentuální podíl před platností vyhlášky vyšší. Provozovatelé skládek se tak řídili Rozhodnutím KÚ, protože to pro ně bylo výhodnější.

22

Závěr

- Další zjištěnou skutečností dokládající nevhodnost použití objemových procent, která jsou daná vyhláškou č. 294/2005 Sb. je to, že provozovatelé skládek používají k propočtu použití TZS k uloženým odpadům různé koeficienty od 1,14 – 2,4, aby papírově plnili stanovených 25%, které nepodléhají poplatkům za rizikovou složku.

23

Opatření přijatá na základě kontrolních zjištění

- Poznatky z kontrolní činnosti SFŽP ČR ve spolupráci s ČIŽP jsou kontinuálně projednávány v rámci systémového opatření při jednáních s MŽP na přípravě novely zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. V rámci jednání v pracovních skupinách MŽP a následně při projednávání zákona uplatnili pracovníci fondu řadu připomínek, které měly za cíl legislativně omezit úniky poplatků za ukládání nebezpečných odpadů.
- Důležitým aspektem a cílem SFŽP je dosažení vlastní kontrolní kompetence Fondu, týkající se kontroly poplatkové agendy, kdy Fond jako příjemce poplatků by byl oprávněn požadovat související údaje od provozovatelů zařízení ke kontrole a v tomto smyslu požadovat součinnost orgánů státní správy (ČIŽP, krajské úřady).

Děkuji za pozornost ☺

VESELÉ VÁNOCE A
ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

25